

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési ára:

Negyedévre 2 pengő

Száma: 20 fillér.

Szerkesztőség: 107, kiadóhivatali telefon sz. 67.

Halottak napja...

Írta: Patócs József.

Az elmúlás gondolata megérinti lelkünket, ismét itt van a halottak napja. Az emberek lelke megremeg és révedezve nézi a lobogó gyertyafényt, valakit keres ott túl a fényen, túl a krizantém illaton, aki egyszer itt élt, de már elment, megelőzte őt. Aki hasonló volt hozzá: élt, küzdött, szenvedett... akit szerettek s mégis elment! Emléke él, de teste por lett s csak egy maradt meg, a lelke. Ez a lélek hív most találkozóra.

Egy-egy levél lehull a fákról, lábunk sárguló avarba tipor s mintha minden levél egy-egy elmúló emberi életre emlékeztetne, elsárgult egészen, mint az ember, aki elfáradt, lehullott, megsemmisült, időben, vagy idő előtt. Elmúlt, porba hullt minden ábránd, lüktető tenniakarás, tudás, szépség, gazdagság... messze sodorta az őszi szél! Mintha porba heverne az Élet fája, melyen ha ma még nem, de holnap te is a hulló levelek között leszel, visszatérsz oda, ahonnan jöttél, amiből lettél — porból — Alkotód akaratóból.

Valami csodálatos érzés hatja át a szívünket, elcsendesül az élők otthona és megelevenedik a holtak birodalma. A büszke ember aláztos lesz, a dacos, gögös ajkak ma rögöket csókolnak. Elhallgat az élet vásári lárma, megszűnik a tülekedés, kenyéririgység... ma halottak napja van! A halál anyaga itt suhog felettünk... Ma még élünk, de holnap talán eljő érettségünk...? Isten kezében van életünk. Sorsunk közös, ránk is vár a halál, csak az időt nem tudjuk... Ti Magyar Hősök s mindannyian kik érettségünk hullattátok véretek, Magyar anyák, özvegyek, könnyező, szenvedő testvérek, akiknek könnye nem hullhat hiába, tanítsatok meg bennünket hinni egy szebb

Magyar jövőjében. Az őszi rózsás forradalom vértanui, a mai harcok hősihalottai, jel-telen sírban nyugvó drága halottaink... rólatok emlékezünk. Jöjjetek ismét harcol a Magyar, kezében fegyver... Hősök szelleme a Hadak-útján sorakoztatok... Tőletek akarjuk megtanulni, hogy ez a föld, ringatta bölcsönket, melyért annyi hős magyar hullatta vérért — soha nem lehet másé — csak a miénk — Magyaroké...!

Könnyek között emlékezünk... gondolatunk messzeszáll; idézzük a múltat, halottainkért imádkozunk! Ők már békén nyugosznak. — mi békére vágyunk, Ti törhetetlenek voltatok a hitben,

bőkezűek az áldozatkészségben, életünkért-életet, adatok cserébe... nyugodjatok bárhol, egy nemzet lelke, imádsága van Veletek!

Ti mindannyian Hősök, kik zúgó gépmadarakon ég és föld között vívott harcban, vagy véres harcmezőn estetek el hősi harcban, vagy tajtékozó hullámok borítottak halotti szemfedőt egy hősi arcra, — nyugodjatok békében, — sirotok nem névtelen e hant szívünkben domborul, melyet díszít az áldozatból, a lemondásból készített koszorú.

Minden szál virág, minden lobogó gyertyaláng értetek, illatozik, értetek ontja sugarát eljő a feltámadás, a boldog viszontlátás.

Befejeződtek az evangélikus templom külső munkálatai

A Deáktér arculata néhány év alatt, de különösen az elmúlt esztendőben erősen megváltozott. Szébbnél szébb családi házak emelkedtek ki a földből s most, hogy a múlt évben megkezdett evangélikus templom külső építési munkálatai is befejeződnek a dunántúli táj építészeti stílusát és jellegét nagyszerűen megvalósító templom, a maga fehérségében mintegy központjává lett a körülötte felépült csinos kertes házaknak.

A templom építési munkálatait szemlélve megkérdeztük *Obern-dorf Elek* Mohács és környékének lelkes evangélikus lelkészét, mi volt az elgondolásuk, amikor elhatározták a templomépítést s mi a titka annak, hogy ilyen gyorsan befejeződik a templom külső építkezése.

Magyarország tizenötmilliónyi lakosságából — mondotta *Obern-dorf Elek* — háromnegyed az evangélikusság, tehát hazánkban minden huszadik ember követi vallásunkat. E háromnegyedmilliónyi evangélikusság közel egyharmada nemrég még szórványokban élt, vagyis oly helyiségekben, ahol sem temploma, sem szervezett egyházi alakulata, lelkésze, tanítója, iskolája helyben nem volt és a legnagyobb hitbéli elszigeteltségben és lelki elhagyatottságban élt, hacsak más keresztény egyháznál oltalmat nem keresett, lelki közönybe sülyedt.

Mohács és környéke is a magyar evangélikus egyháznak ilyen szórványterülete volt. Mint ilyen a távoli magyarbólyi anyaeklé zsiához tartozott. Miután a szórványevangélikusok lelki gondozását a nagy távolságból kielégítő módon ellátni nem tudták, a helybeli református testvéregyházzal léptek szerződéses viszonyba és ilyenképpen igyekeztek lelki hiányérzetük és szükségletük pótlásáról gondoskodni, fenntartva ugyanakkor a kapcsolatot a magyarbólyi anyaegyházközséggel. Mohács várossá fejlődésével az evangélikusság száma is tetemesen nagyobbodott. A magyar evangélikus egyetemes egyházon belül ugyanakkor lelkésztermelés mutatkozik. — A két probléma, a lelkésztermelés és a hitélet nélkül tengődő szórvány-evangélikusság ügye így találkoznak egymással s a két probléma összekapcsolásából megszületnek sorban a magyar evang. egyház szórványterületein az u. n. missziói gyülekezetek. Az itteni szórványevangélikusság vezetői tagjai is, kapva az alkalmon, missziói lelkész kiküldetését kérik. Kérésükre *D. Kapi Béla* dunántúli ev. püspök személyében szervező lelkészt küldött városunkba, hogy Mohács központtal a város és szórványevangélikusság hitbéli gondozását felkarolja.

A szórvány gyülekezet szervezése során 450 egyháztagot si-

került nyájba tömöríteni és a még várható helyiségek becsatolása után e szám eléri majd a 600-at is.

Már akkor, amikor a mohácsi evangélikusság a magyarbólyi gyülekezet szórványa volt, felmerült az akkori magyarbólyi lelkész, *Vértesi Zoltán* lelkében a gondolat, hogy az itteni kis evangélikus tábornak lelki ott-hont kellene a maga számára mielőbb teremtenie. A gyülekezetté alakulás első évében e gondolat testet is ölt, azáltal, hogy az ujonnan alakult gyülekezet első közgyűlése imaház-alapot létesít. Ettől fogva úgy a hívek állandó lelkes adományai-ból, mint külső forrásokból az alap tőkeállománya egyre növekszik. Az egyre konkrétabb alakot öltő terv a megvalósulás stádiumába akkor jut mégis, amikor Mohács város képviselő-testülete az építkezés céljaira a Deáktéren telket adományoz az egyházközség részére. *Ihrig Dénes* ármentesítő társulat igazgatófőmérnök, a missziói gyülekezet világi elnöke, *Dékány Vilmos* ármentesítő műszaki tiszttel karöltve fáradságot nem kímélve elkészítik az építendő templomnak több tervét s végül is a most felépült templom tervénél maradtunk meg, — amit az egyházkerület építési szakbizottsága jóváhagyott.

A bellyei uradalomtól némi kedvezményrel kapott téglanyag birtokában mult év nyarán megkezdődött a templom építése s Istennek hála nagy gyorsassággal emelkedtek fel falai. Szeptemberben már tető alatt állt az épület. A templom építési összege eddig 30 000 P. Legnagyobb adományozók: 1. A gyülekezet saját tagjai. 2. A dunántúli és tiszaí kerület gyülekezetei. 3. A magyarhoni evang. Guszláv Adolf gyamintézet. 4. A magyar királyi Kormány államsegélye. 5. Mohács város közönsége. — Egyik hívőnk haragot adományozott, másik hívőnk háromnumot készülni.

A templom külső építési munkálatai befejeződtek s most a belső munkákra kerül a sor s reméljük, hogy 1944. év során átadhatjuk rendeltetésének.

Gyülekezetünk egyetemes és magyar érdeket is szolgált akkor, amikor hitéletünkben elhangyolalt helybeli és vidéki evangélikusokat vett gondozásba. Az ő lelkükhöz — úgy gondoltuk — mégis saját egyházuk tud legjobban hozzáférni. Tehát nem akartunk a város egységes keresztény arculatának részre bontói lenni. Ellenkezőleg: ugyan-

akkor, amikor elhanyagolt evangélikus hívek gondozásával és számos evangélikus tanuló hitoktatásával az egyetemes magyar kereszténység ügyének haszná-lunk, egyben a többségi keresztény egyházzal karöltve a magyar keresztény egység szeretet, megértés és béke szószólói is szeretnénk lenni e város falain belül és kívül.

Nem kell külön hangsúlyoznunk, hogy magyar nemzeti szempontból is mit jelent, hogy Délbaranya egyetlen magyar evangélikus gyülekezete, a nemzetiségekkel teletűzdelt vidék egyetlen magyar evangélikus templomát építi meg városunkban. Végül városi érdekeket is szolgál templomépítésünk. A kívülről lassan teljesen készenálló templom, a maga szerény megjelenésével is, fejlődő városunk egyik díszese. Az építésére költött összegek, melyek javarésze az ország más területeiről gyűltek egybe, helybeli iparosok és kereskedők kezére fizetettek ki. Híveink a múltban és a jelenben, valamint a jövőben is a város szellemi és anyagi fajsúlyának emelésében mindig kivették és kiveszik részüket s nincs kétségünk az iránt, hogy minden kövőből keresztény kultúrát lehelő városunk, melynek síkján egykor népünk adáz küzdelmét vívta a félholdas pogánysággal szemben, nem kezeli majd mostohán evangélikus keresztény vallású polgáraink szent ügyét sem — fejezte be ismertetését *Oberndorf Elek*.

Majd az immár tündöklő fehérbe öltözött templomot tekintettük meg. *Ihrig Dénes* igazgató főmérnök a templom tervezője kérdésünkre elmondotta milyen okok és célok vezették a templom megtervezése során. Kisgyülekezet templomát kellett felépítenünk — mondotta — úgy, hogy az egyben a gyülekezet hétköznapi és ünnepi életének megnyilvánulására is alkalmas legyen. E két cél praktikus megoldásán kívül az a cél is vezetett, hogy ha kicsiben is, de olyan épület adjunk az immár mindjobban kiépülő Deákternek, amely a maga egyszerűségében is, de a dunántúli építési táj jellegét kidomborítva a tér uralkodó épülete legyen. Nem volt célom, hazuganyaggal sem dolgozni, így pl. kővel, fával, ami Mohácson és környékén nincs, ezért választottam a mohácsi löszből készült téglát. A magyaros dunántúli tájjellegét még jobban kidomborítani a fehér színnel és zöld ablakokkal véltem elérni s a templom a maga fehérségével úgy vélem kifejezi azokat az elgondolásokat, amik tervezésénél vezettek. A templom keleti oldalát, hangulatos magyaros tornác uralja. Egyik végében nagyobb gyülekezeti terem, másik végében sekrestye van. Így tehát van a templomnak egy olyan nagyobb terme, ahol a templomi áhitat zavarása nélkül maga a gyülekezeti élet lebonyolítható: hitoktatás, ifjúság nevelés, vallásos estek és délutánok, gyűlések stb. Ez a terem s a hozzátartozó tornác, valamint fölötté lévő udvartér lesz tehát a gyülekezet otthona. A templomba a sekrestye felől is behatolhatni, de

maga a főbejárat a déli oldalon van a torony mellett. Magyaros félkörösbéjárat alatt vasajtó választja el az előteret, míg az előteret faajtó a templomhajótól. Maga a hajó 8×12 méteres a szentély nélkül. Nyugati oldalán négy hatalmas duplaüvegezésű ablak, a külső ablakok katedrál üveget kapnak. Az északi oldalán lépcső vezet fel a szentélybe, ahol az oltár, mögötte pedig sima fekete feszület nyer elhelyezést. A szentély a néző elől láthatatlan két oldalablakból kap megfelelő fényhatást.

A szentély nyugati oldalán kis szőcsék, míg a hajó ellenkező keleti oldalán kis dobogószerű kórus nyer majd elhelyezést. A padozat sárga mozaikkövekből áll majd, míg a templom többi része fehér és tengerzöld mozaikkövekből álló padozattal kap. A templom fűlhető is.

A torony a maga egyszerűségében is kedves látványt nyújt. A vakolat egyszerű durva szemcsés csapott habarcs. A templom építésének technikai vezetésénél nagy segítséget jelentett *Dékány Vilmos* műszaki tisztem fáradhatatlan munkássága, aki hosszú frontszolgálatom alatt az építkezés irányítója is volt. Az építkezésnél az az elv vezetett, hogy kívülről építünk befelé, vagyis előbb külső megjelenési formájába hozzuk teljesen rendbe a templomot s csak akkor térünk át a belső kiképzésre és felszerelésre. Szerintem ez helyesebb eljárás, mert a belső kiképzés elsősorban aprólékosabb munka is, de a belső berendezkedés megkezdésével már nehezebben szánják rá magukat a hívek is építelő az összejövő összegnek külső munkálatokra való áldozására. A telek kissé rossz formájú volt s templom elhelyezését elsősorban az határozta meg. A kerítést és az ablakokat fekete vasrácsokkal akartuk megoldani, de jelenlegi anyaghiány erre módot nem ad, az ablakrácsok elmaradnak, a kerítés pedig téglaoszlopok közötti fakerítés lesz. A rendelkezésre álló üres helyet megfelelően parkosítjuk, a nyugati oldalon jegenyenyárfákat ültetünk majd s így a zöld háttérben a templom fehérszine még jobban ki fog domborodni, — fejezte be ismertetését *Ihrig Dénes* igazgató-főmérnök.

Ahogy többször is végigjárjuk a templomot s a tér különböző oldaláról vesszük szemügyre meg kell állapítanunk, hogy a valóban a legegyszerűbb anyagokkal épült templom kitűnően kifejezi mindazt, amit a kitűnő tervező megvalósítani kívánt s a térnek ez az üdítő fehérsége a kitartó, fáradhatatlan munka gyümölcse s annak igazolása, hogy ha szerény anyagokkal is, de lehet lelkesedéssel, szorgalommal és szerénységgel maradó és szépet alkotni s hogy a mohácsi és környéki evangélikusságnak temploma és otthona készült el, Mohács pedig szép középülettel gazdagodott az nem vitásan *Oberndorf Elek* és *Ihrig Dénes* fáradhatatlan munkájuknak eredménye.

A dolgozók üzenete.

(Beszámoló a budapesti Kalot nagygyűlésről.)

Mint valamikor elszabadult zugó orkán — dübörgött 100 és 1000 kéréses tenyér tapsa — a magyar falvak népének és a magyar munkásságnak viharos lelkese-dése — a budapesti Vigadóban a KALOT és a Hivatásszervezet közösen rendezett nagygyűlésén, amikor báró *Apor Vilmos* győri püspök, a gyűlés elnöke emelvényre lépett. Az óriási terem zsufolásig megtelt, a karzatokról zászlók és színes selyemszőnyegek függnek alá, az emelvény felett a három hatalmas nemzeti színű zászlóban a KALOT kalásztól átfutott kardos jelvénye és a Hivatásszervezet hármaskalapácsa. Alattuk a küönböző helyi szervezetek küldöttségei zászlóikkal: a magyar falvak kemény fiataljai, akiknek sugárzik az arcuk, izzik a tekintetük és kemény a zászló erdő alatt a kiállásuk. Testőrei a magyar jövőnek. Köztük sudárodnak a székely hegy fia i feszes fehér posztónadrágban és színörös kabátban. A látvány felejthetetlen és megkapó: Győr főpásztorának lila talárja mögött a roppant tükrök, melyek az eddig való életben a főváros legelőkelőbbjeinek báljait tükrözték, ma a falusi fiainkat és az ország munkásait tükrözik, akiknek utazási költségén — amint a gyűlés befejező szonoklatában *P. Kerka Jenő* a KALOT országos elnöke mondotta — még rajta van a verejték illata.

Végignézzünk a termen: csizmás falusi fiúk és kéréses kezű munkások élőkön a vezetőikkel: tanítókkal, papokkal. Az öröm mámorában szinte szédülve dadogunk hálát Istennek: Istenem, hogy áldod Te a mi kis emberi befektetésünket, rövid 5—7 esztendő alatt ilyen szétszakíthatatlan láncba fonódott a földműves, munkás és értelmiségi dolgozók becsületes magyarok akarata! Ennek a maghatottsága remeg báró *Apor Vilmos győri püspök beszédében*:

Ezt a hatalmas szervezetet ebben az országban figyelmen kívül hagyni, mellőzni ma már nem lehet. Bár válságos percekben jött, de még idejében. A belső rend acélfala ma a KALOT és éberen örködik, hogy árokba ne zuhanhasson az ország szeptere. Belső erejét természetesen örömmel bocsátja a Haza rendelkezésére és bár sötét ma a Haza ege, de nem félttem a sorsát, amíg a belső fronton ilyen lelkiületű ifjak állanak, — hangzanak meg-megújuló tapsviharban a püspök befejező szavai.

Majd *dr Kovrig Béla kolozsvári egyetemi tanár*, a közgazdaságtan és a szociális kérdésnek európai híru tudósa, a mozgalom szellemi vezére szólalt fel: — Mik vagyunk mi itt egybegyűlt fiataljai a magyar életnek? Soprontól a székely havasokig és Kassától a délzalai végéig élő magyar falvak vagyunk, fiatal gazdag termése e nemzetnek, mely állja, bírja a vihart, de soha le nem fekszik! Ezt az életet minden nemzedéknek újból és újból meg kell hódítania. Mi magyar szellemben, magyar

stílusban, magyar hagyományokban akarunk élni. A múlt század életformája: a liberalizmus elavult, de a magyar életformák el nem kophatnak. A KALOT Népfőiskolái ezeknek a hagyományoknak modern stílusú őrzői. Védik a magyar lelket, őrzik a ritmusát, mozdulatait, művelik a magyar gondolatot, fejlesztik a közösségi tudatot.

Addig magyar nép, amíg ezeket a hagyományokat megtartjuk és annál erősebbek vagyunk itt Európában, minél erősebb ez a ragaszkodás ehhez a gazdag szellemi és lelki kincsünkhöz. A KALOT jogszerint agrárfiúsági mozgalom, de lélekszerint Krisztussal eljegyzett magyar jövő! És ha a világban tombol is a vadgyűlölet, itt miközöttünk Krisztusból szent szeretet fakad, amelynek feszítő tettereje e világ minden erejénél hatalmasabb! Az elcsitulni nem akaró viharos taps után *Kis László* faesztergályos munkás köszöntötte a KALOT-ot a Hivatásszervezeti munkáság nevében: Másfél millió munkássereg érzi itt az országban, hogy hatalmas változások következnek ránk és e változásokban a munkásságnak is nagy szava lesz. De megvetett lábakkal szilárdan állunk a keresztény erkölcsök és a hazaszeretet talaján és okulva a múlton azt kiáltjuk a világnak: senki vissza ne merjen élni a dolgozók nevében! Akiknek a lelkében nem ég Krisztus szeretete, nem irányíthat országot, nem adhat boldogságot. Mi ipari munkáság a magyar kenyér munkásai: a Hivatásszervezetben szétbontatlan egységbe tömörülünk és az utat a jövőbe ez az összefogott magyar akarat fogja mutatni: A rövid de kemény és mély hatású beszéd után *Hajdu Németh Lajos* kisgazda szólalt fel: a magyar faivak üzenetét hozza: a magyar falu megmarad magyaroknak, megmarad kereszténynek, teljes egységben áll az ipari és értelmiségi dolgozókkal, akik ugyanúgy magyarok és keresztények és vegye mindenki tudomásul, hogy a magyar falunak nem kell semmi olyan cél, szövetkezés, vagy politikai rendszer, melynek magyarsága is, kereszténysége is kétséges. A szónok szavai nyomán feltörő taps viharát szinte már nem is ez a terem adja válaszul, hanem az ezer és ezer magyar falu északtól délig és kelettől nyugatig.

De nagy kár, hogy nincsenek itt azok, akik „kísérletet” próbáltak tenni arra, hogy a magyar falvak népét is befoglalja a szociáldemokrácia hálószálaival, hogy látnák ezt az egybeölekezést: a zugó tapsban *Hajdu Németh Lajos* kisgazda odamegy *Kis László* faesztergályos munkáshoz, kemény szorításban összekapcsolódik a kezük, majd megölelik és megcsókolják egymást. És az ő szívük dobbanásában benne volt minden magyar falu és minden magyar munkás lelkiülete: a nehéz órák küszöbén a teljes magyar testvériség!

A Népfőiskolát végzett KALOT legények adnak elő ezután *magyar dalokat*, a Bartók és Kodály gyűjtés hangban tarka virágai virulnak ki és áradnak

szét a terem felett. Büszkén éreztük, amit már olyan sokszor, amikor eredeti népdalokat hallottunk — lélek és művészet van a magyar népben, mely művészet dicsőségünk lehet Európá előtt.

A dalok elhangzása után egy falusi KALOT-legény szavalja el mélyen átértett művészettel *Sík Sándor: Óda a Paraszthoz c. versét*: Tebened bízunk eleitől fogva, Jövendőnk titka Tebened virraszt: Elátkozott királyfi, Kopott vén Tiborc keserű Paraszt! . . . V. J.

— Ájtatosság a békéért október utolsó vasárnapján. A magyar püspöki kar őszi tanácskozásán úgy határozott, hogy október utolsó vasárnapján az ország minden katolikus templomában ájtatosság legyen Szűz Mária tiszteletére a békéért. Ennek megfelelően dr. Virág Ferenc megyéspüspök elrendelte, hogy október 31-én a délutáni szentolvasó ájtatosságot különleges ünnepélyességgel végezzék. A belvárosi plébániától nyert értesüléseink szerint október hó 31-én, vasárnap délután 3 órakor a belvárosi templomban kezdődő ájtatosságon szentség kitétel lesz este 6 óráig tartó szentségimádással.

— Kitüntetés. A Kormányzó Perger Antal tart zászlós duna-szekesői lakosnak a keleti harc-téren tanúsított bátor magatartásáért a Dicsérő elismerést a hadiszalagon a kardokkal adományozta.

— Credogyűlés. A Mohácsi Credo Egyesület vasárnap, október hó 31-én, 1/4 12 órakor a Legényegyletben tartja rendes gyűlését. Előadást tart: *Patócs József* polgáriiskolai hittanár.

— Doktorrá avatás. *Bajai János* okleveles mezőgazdát a budapesti m. kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudomány egyetemén doktorrá avatták.

— Tilos a sírok kivilágítása. A mohácsi m. kir. Rendőrkapitányság közli: A m. kir. Belügy-miniszter rendelete értelmében a sírok kivilágítása ebben az évben is tilos. A temetőket október 31-én, november 1-én és 2-án a közönségnek 17 óráig el kell hagyni, berepülési veszély esetén történő hatósági intézkedésre, vagy jelzésre pedig a nap bármely szakában. A tilalom betartását a m. kir. Allamrendőrség szigorúan ellenőrizteti s megszegői ellen rendőri büntető eljárást indít.

— Leánylevele vezető kinevezés. *Katzenberger Erzsébet* polgári iskola tanárnő a mohácsi leventeanyok vezetője október hó 27-én vette át vezetői tiszt-ségét, kit leányleventék kitérő örömmel fogadtak. A leventeanyok legközelebbi összejövetele november hó 3-án lesz a levente otthon dísztermében. A vezetőség kéri, hogy a leányok az összejövetelen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— Reformációi emlékünnap.

Október 31-én délután 6 órakor tartja a reformáció emlék ünnepségét a mohácsi protestáns gyülekezet az Országos Bethlen Gábor Szövetség rendezésében a ref. templomban a következő műsorral: 236 dicséret: Erős várunk nekünk az Isten . . . Közének. Imádkozik *Oberndorf Elek* ev. lelkész. Előadást tart *Dizseri Sándor* pécsi vallásánár. Vallásos énekeket ad elő *Ladányi Lászlóné*. Varga Gyuláné: Jézus c. költeményét szavalja *Maróti Margit*. Hegedűszóoló harmonium kísérettel. Előadja: (* *) Reményik Sándor költeményét szavalja *Perjesi János* Irás-magyarzatot tart és záróimát mond *Vikár Zoltán* ref. lelkész. Záróének. 236 dicséret.

— Gyűjtés a „Magyar Norma” javára. Mindenszentek napján a Temetőben a Szegénygondozó nővérek a külső gondozottak „Magyar Normások” javára gyűjtést tartanak. Felkérjük a város közönségét, hogy a szegénygondozó nővérek aldozatos munkáját anyagi adományaikkal is támogatassuk.

— Szalastakarmánykereskedői kijelölés. A Szalastakarmány és Szalmaforgalmi Központ az országos és körzeti kereskedőket kijelölte. Mohácson szalastakarmány és szalmakereskedőknek *Fülöp Géza* gabona és terménykereskedőt jelölte ki.

— Új vasúti menetrend. November hó 1-től Mohácsról a személyvonatok 5.15, 12.50, 20.23 perckor indulnak. Mohácsra érkeznek: 8.26, 16.15, 22.43 perckor. Mind a három személyvonatnak csatlakozása van Pécs felé. Pécsre érkeznek 7.30, 15.15, 22.45 Pécsről indulnak Mohács felé 6.15, 13.45, 20.15 perckor. Budapestre Mohácsról a 12 óra 50 p. és 20.23 p.-kor induló vonatnak van csatlakozása. Budapest keleti pályaudvarra érkeznek 21.50 és 8.15 p. Budapestről indul 7.10 és 20.10 órakor. Mohácsra érkezik 16.15 és 8.26 órakor.

— Tantestületi ülés. Október hó 27-én a belvárosi iskolában Mohács város tantestülete megbeszélését tartott, amelyen a mohácsi polgáriiskola is képviseltette magát *Tihanyi János* apát-plébános köszöntve a megjelenteket, kifejtette, hogy ma a tantestületre, tanítókra és tanárookra súlyos kötelesség hárul nemcsak az ifjúság nevelése, hanem a mindennapi elnehezült élet irányításában is. Majd *Faragó Gábor* tanító részletes beszámolót adott a keshthelyi népművelési tanfolyam gazdag anyagából, amit a megjelentek nagy érdeklődéssel hallgattak. A beszámoló után *Kiss Béla* igazgató tantestületi határozatot és irányelveket utasításokat mondott el, majd *vitész Zsigmond Géza* tűzoltófőparancsnok ismertette azokat a gyakorlati módszereket, amelyek riadó esetén a tanteremben elhelyezett gyermekek biztonságba helyezése miatt szükségesek.

— Hivatalos órák a városházán. November hó 1-étől a városházán a hivatalos órák naponta reggel 8 óratól délután 2 óráig, szombaton délután 1 óráig, hétfőn és pénteken délután 4 óratól 6 óráig lesznek. Feleket csak délelőtt fogadnak.

— Hősök sírjainak gondozása.

A Hősök temetőjében a katonasírok gondozását a leányleventék és a dolgozóleányok vállalták nagy lelkesedéssel.

— A Bátaszéki autóbusz november 1-től reggel korábban — 4.15 kor indul a többi járat változatlan.

— A m. kir. posta közli, hogy a Mohács 2 számú postahivatal folyó évi november hó 1-től ünnepnapokon semmitéle szolgáltatást nem tart. A küldemények felvétele ezeken a napokon a Mohács 1. számú postahivatalnál történik.

— A Szabadliceum megnyitja kapuit. Fennállása 15. évébe lépve a mohácsi Szabadliceum ez évi előadássorozatát november hó 4-én kezdi meg. A műsortervezet 31 előadást tüntet fel s ezek az előadások felölelik az általános művelődés minden ágát. A már eddig is megismert előadókon kívül új előadók frissítik fel az előadások menetét. Kimagasló nevek: *Petrich Béla* tanügyi főtanácsos, *dr. Madácsy László*, *dr. Kozocsa Sándor* egyetemi m. tanár, *dr. Takács Jenő* zeneiskolai igazgató, *P. Nagy Töhötöm* S. J. a Kalot orsz. h. elnöke. Igen sok előadást vetített képek, hangfilmek és pergfólm tesznek érdekessé. Az előadások minden hét csütörtökön délután 6 órakor kezdődnek a városháza közgyűlési termében. Az állandó bérletjegy ára 5 pengő. Közlíztviselőknék és könyvtartagoknak 3 P, diákoknak 2 pengő. Egyes előadásokra szóló jegy 50 fillér. Mindennemű felvilágosítást szívesen ad *Gadál Endre* gimn. tanár, a Szabadliceum vezetője. November 4-én *dr. Juhász Géza* gimn. tanár tart előadást a Népi gondolat címen.

— Ajáljuk fel adományainkat a katolikus Diakotthon részére. Beszámoltunk arról, a nagyszabású anektról, amelyei Mohács is bekapcsolódik az országosan megindított katolikus Diakotthonokat létesítő és felállító nagy mozgalomba. A helyi bizottságnak lelkes katolikus férfiak ajálták fel segítségüket, s mint annak idején közzöltük november hó 1—15 ike között fogják Mohács város katolikus társadalmát felkeresni a Diakotthonra szóló felajánlások összeírására és összeszedésére. A felajánlott összeg részletekben is befizethető a felajánlásokat összeszedők által átadandó befizetési lapokon. Felajálható külön összeg egy kizárólag Mohácsra létesítendő Diakotthon részére is. Hszűk, hogy a város mindenkor nagy áldozatkészséget felmutatott katolikus társadalmá eme fontos nemzetnevelő kérdésben is meg fogja mutatni nemes áldozatvállalását.

— Később kezdődnek a tanonciskolai órák. Az Ipartestület és a Baross Szövetség mozgalmat indított, hogy a tanoncok műhelykiképzésének belterjesebbé tétele végett a tanonciskolai órák később kezdődjenek. Az iskola felügyelő bizottságának javaslatára a kir. tanfelügyelő is méltányolta a kérelmet s hozzájárult ahhoz, hogy tanonciskolai órák folyó évi november hó 1-től délután 5 órakor kezdődjenek. Csúpán a leánytanoncok rajzórái kezdődnek csütörtökön délután 2 órakor.

— Szurkálás. Október hó 24-én *Zubán Antal* mohácsi gazdálkodó társával Mohácsi szőlőhegyen lévő szőlőjébe ment. *Mig Zubán Antal* a pincében bort fejtett a préházba bejött *Kovácsics János*, akit a pincéből feljövő *Zubán Antal* préházából kifiltott. *Kovácsics János* csak vonakodva hagyta el a préházat. Este 9 óra után távoztak *Zubán Antal* és társai a préházból s *Mig Zubán* a préházat zárta be társai előremenetek. E pillanatban *Zubán Antalt* hátulról erős ütés érte, aki az ütéstől a még be nem zárt préházajtónak nekiesve azt kinyitotta s a préházba zuhant. Támadója, akiben *Zubán Kovácsics Jánost* ismerte fel, az eleső *Zubánt* több helyen késsel megszurta, majd *Zubán* segítség kiáltásaira elmenekült. *Zubán* társai a segítségkiáltásra visszasiettek beszállították a mohácsi László kórházba, ahol a súlyosan sérült *Zubán* jelenleg is kezelés alatt áll. A csendőrség *Kovácsics Jánost* elfogta s mint-hogy tettét elsötétítés ideje alatt követte el, valószínűleg státiális bíróság elé kerül.

— Kukorkiutalás méhészeknek. Méhészek figyelmét felhívjuk, hogy mehek feletetésére méhetető cukrot lehet igényelni. Az igénylést a városháza 4 sz. szobájában lehet előterjeszteni szóval, vagy írásban. Az igénylést legkésőbb november hó 13-ig lehet előterjeszteni. A beérkezett igényléseket a helybeli Méhészkör november hó 14-én délután 2 órakor a Kertmunkás iskola termében fogja felülbírálni. E felülbíráló ülésre minden méhészmenjen el.

— Ismeretlen női hulla. Október hó 21 napján a Duna balpartján az 1444 km. oszloptól délre, mintegy 100 méterre 55—60 év körüli ismeretlen női hullát fogtak ki. A hulla fejlett és jó állapotú, mintegy 40 cm hosszú barna őszülők haju tömpe orru hiányos fogazatú, sötétkék kabát, kékkarton fehérkockás egybeszabott ruházat. Zsebében gyöngyháznyelű, kétpengéjű kést találtak, amelynek dugóhúzója törött volt.

— Burgonya igénylés. Minda-zok a fogyasztók akiknek szántóterületük nincs és ékezesi burgonyára szükségük van, jelentsek be igényüket tetszés szerint *Fülöp Géza*, *Német Géza*, vagy *Schmidt Lajosné* jogosított kereskedőknél. Az említett kereskedők a bejelentéskor azonnal nem szolgáltatják ki a burgonyát, hanem csak nyilvántartásba veszik. A kiutalás az igénylést követő hét szerdájától kezdődik.

— Zongorahangolás. Értesítem a n. é. közönséget hogy november első hetében Mohácsra érkezem és javítást vállallok. Hangolás tisztítással 20 pengő és javítások megállapodások szerint. Szíves partfogást kér: *Éber Bernát* zongorahangoló és javító, a becsi cs. kir. udvari operaház volt másodhangolója. Jelentkezni lehet: *Fridrich Oszkár* könyvi kereskedésében.

— Lopás. Vizslakpusztán ismeretlen tettes kender betakarásra szolgáló 8x10 m-es ponyvából 2x10 méteres darabot, valamint kézi rostáról 4x80 cm-es szíjját 200 P értékben elloptott.

Bab és borsó igénylés. Mindazok a fogyasztók akiknek szántóterületük nincs és szükségük van borsóra és babra, igényüket jelentsék be fűszerkereskedőjüknél, november hó 10 ig. Bab és borsó kiutalást csak azok kaphatnak akik igényüket a fenti határnapig bejelentették. Ugyanakkor jelentsék vöröshagyma szükségletüket is.

Szarvasmarha igénybevétel. Felhívja a közállatási hivatal a gazdálkodókat, hogy a város szarvasmarhatartó gazdáira ismét kivetettek 167 drb szarvasmarhát. E 167 drb szarvasmarhát november hónapban kell igénybe venni. Az igénybevétel megkönnyítése érdekében felhívjuk azokat a gazdálkodókat, akiknek meddő, kevés tejet adó, tehenük van, vagy egyéb eladni szándékolt szarvasmarhájuk, ebbeli szándékukat jelentsék be a városház 1 sz. szobájában.

Anyakönyvi bejegyzések 1943. október hó 22 től — 29.
Születések: Papp Erzsébet, Leiszer Károly, Bakó Károly, Környei Szilvia Erzsébet.
Házasságkötések: Varga Ferenc és Keszthelyi Rozália, Neményi János és Simom Éva.
Halálozások: Bárác János 55 éves, Neller György 46 éves, Hroncek Katalin 56 éves, Zimmermann József 43 éves, özv. Batész Istvánné 50 éves, özv. Ivánác Jánosné 75 éves.

SPORT.

MTE—Kömlői SE 4:1 (3:1)
 I. o. b. Vezette: Lugosi.

A Mohácson lejátszott vasárnap bajnoki mérkőzésen is megőrizte veretlenségét az MTE és biztos játékkal főlényes gólaránnyal győzte le jó játékerőt képviselő ellenfelét, amely eddigi mérkőzései során mindössze 1 gólt kapott. Hatalmas közönség előtt, verőfényes időben lejátszott mérkőzés különösen az I. féldőben hozott igen érdekes, izgalmas és magas színvonalu játékot. Szünet után, amikor a hazai csapat már biztos győztesnek látszott, ellapasodott a játék. Ezután dicsérjük meg a közönséget, amely hatalmas biztatással küldte harcba fiait. Az MTE győzelme megérdemelt, mert bár a vendégek technikásabbak voltak, kitartásban, küzdésben az MTE bizonyult jobbnak a játék meglehetősen kemény volt. Az MTE a helyzetek alapján több gólt is szerezhetet volna, ha a közép csatár mozgékonyabb. A csapat, mint egység is jó. Ebből azonban kiemelkedett Schweier, aki a mezőny legjobb embere volt. Egyszerűen nem lehetett átmenni rajta.

Utána Kondor nyugodt játéka volt kitűnő. A csatársorban Kockás küzdő játéka 3 gólt eredményezett. Német építő e sorban. De a többiek ellen sem lehet kifogást emelni. Kömlő csapata igazolta jó hírnevét, mert valóban tudása nagyszerű. De a jó MTE t még ők sem győzhették le. Mohácsi támadásokkal indul a játék. Ez eleinte nem meggyőző, mert a vendégek hosszú labdái szintén veszélyesek. A 14. p ben jut vezetéshez az MTE. Jó lefutás után Kará-

csanyi bead, Kockás mellett elveszi és a leeső labdát hatalmas erővel vágja a hálóba 1:0. 3 perc múlva a védelem hibájából tisztán hagyott Lovász egyenlít 1:1. Továbbra is változó a játék. Hol egyik, hol másik kapu van veszélyben. Közjátékról a bíró ferde ítéletei gondoskodnak. A 30. p ben 11 eshez jut az MTE, amit Kockás a jobbra dülő kapus mellett az ellenkező sarokban lő 2:1. 1 perc múlva Kockás gólja 3:1 et jelent. A gól után a vendégek rohamoznak, de az eredmény nem változik. Fordulás után Kömlő rohamoz, de a hazai védők háritanak. Az iram lanyha. A 13. p ben újra gólt lő az MTE. Molnár teljesen tisztán állva lő az alsó sarokba 4:1. A játék nem élénkül a gól után. Mintha mindkét csapat elégedett lenne az eredménnyel. A 40. p. ben a KSE kapusa rosszul vetődik egy labdára és kiviszik, már nem is tér vissza.

Vasárnap az MTE Pécsre megy, ellenfele a Zsolnai csapata lesz. Veretlenségét ott is megőrizheti.

Vasárnap délután fél 3 órai kezdéssel Nagykozár leventecsapata játszik a Mohácsi L.E. csapatával.

Lánycsokon gyenge játék keretében 3:0 (0:0) ra győztek a mohácsi leventék.

OMNIA FILMSZÍNHÁZ
 Október 29—30—31
Ne kérdezd, ki voltam
 Okt. 31 és nov. 1 D. e. 11 órakor
GYERMEKMATINÉ
 November 2—3
AZUREXPRESSZ

Felöltszerkesztő:
DR SZKLADÁNYI LÁSZLÓ
 Laptulajdonos és kiadó:
FRIDRICH OSZKÁR

Nyilttér.
 (Az ezen rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Tisztelettel értesítjük igen tisztelt vendégeinket, hogy november hó 1. naptól — szombati nap kivételével — 7 óra helyett 6 órakor zárunk.

Tisztelettel:
Fodrász-iparosság.

Köszönetnyilvánítás.
 Mindazoknak, akik felejthetetlen emlékü drága jó férj, édesapa, nagypapa és rokon
THÜR JÓZSEF
 DGT felügyelő, államásfőnök
 elhunytá alkalmából a temetésen való megjelenésükkel, koszorúk és virágok küldésével vagy más módon nagy fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.
 Mohács, 1943. október hó.
A gyászoló család.

HIRDETMEY.
 Ügyfelem Mohács-szigeten fekvő 5 k. hold 1375 n.-öl gyümölcsösét elkívánja adni. Venni szándékozók írásbeli ajánlataikat küldjék címemre **dr. Német István** ügyvéd Mohács II. Lajos u. 16.

Egy összecsukható VASÁGY megvételre kerestetik.
 Korsós utca 25. szám.

Vadász utca 1. szám alatti HÁZ azonnal eladó.

Érdeklődni lehet Mező u. 7. szám alatt.

ELADÓ a réten 8000 □-öl területen levő kukoricaszár
 Szent János utca 18. sz.

Eladó a Jenyében fél láné szóló
 Érdeklődni lehet: Jókai M. u. 7. szám.

Gyakorlott, jó erkölcsű szobalányt felvennék jó fizetéssel Budapesre
 Jelentkezni lehet:
FIOLA FERENC művezetőnél
 Selyemyár, Mohács.

Sürgösen eladó
 kb. 50000 db TÉGLA és 19x15 m-es CSERÉPTETŐ épületfával együtt.
 Cím a kiadóban.

ELADÓ
 a Petőfi Sándor u. 3. számú ház és egy jókarban lévő jég szekrény
 Érdeklődni lehet: DÓZSA ref. tanítónál.
 Barát utca 34. számú ház,
 szabad kézből eladó.

BORT, MUSTOT
 fehér és színes árut állandóan a legmagasabb napi áron vásárol:
NÉMETH JÓZSEF
 borkereskedő
 Mohács, Felső-Dunasor 24.
 Telefon 44.

Értesítem a Gazdákat,
 hogy a rostlenszalmaforgalmi Központ helyikereskedővé feljogosított. Átveszem a fenti Központ hatáskörébe tartozó ROSTLENSZALMÁT a gazdakönyvben való, búzapont bejegyzése mellett, valamint a beszolgáltatási kötelezettség alá eső fát is.
JELICS ANDRÁS gabona-termény szén és fakereskedő. PÉCS, vasúti-raktár
 Telefon: 16—29.

ELADÓ
 1 darab 2 HP villanymotor és 1 drb kalapácsos daráló szijjal.
 Bővebbet a tulajdonosnál:
 Felső-Dunasor 30. sz. alatt.

A honvédelmi minisztérium által engedélyezett légoltalmi fénycsökkentő **FEKETE LAMPION** kapható:
FRIDRICH OSZKÁR
 könyv- és papírkereskedésében.

Piaci árak: a szerdai heti piacon:

Buza	41.25 p
Rozs	38.25 p
Takarmányárpa	37.25 p
Sörárpa	41.25 p
Zab	41.25 p
Csöves tengeri	23.30 p
Morzolt tengeri	30.50 p
Bab, fehér	81.60 p

BORT
 fehér és színesárut minden mennyiségben a legmagasabb napi áron állandóan vásárol:
Bauer József
 bornagykereskedő
 Horthy Miklós út 27.

Előírás szerinti 5 kg-os légoltalmi homokzsákok kaphatók:
Fridrich Oszkár
 könyvkereskedésében Mohács
 Mohácsi volt úrbéresek közös erdőbirtokossága

Meghívó.
 A mohácsi volt úrbéresek közös erdőbirtokossága folyó évi november hó 7-én délután fél 4 órakor saját helyiségében Kazinczy utca 14 szám alatt
rendes őszi közgyűlést
 tart, melyre az összes erdőbirtokossági tagokat ezennel meghívom
 Mohács, 1943 október 7-én.
Dr Német Kálmán
 elnök.

A mohácsi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

6147/1943. tk. szám.
Árverési hirdetmény-kivonat.
 Miklósa János (képv. dr Palásthy László ügyvéd Pécs) végrehajlatónak Miklósa Jánosné sz. Bari Mária dunaszekcső-szigeti végrehajlatú szenedő ellen indított végrehajlati ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajlati árverést 120 pengő tokekövetelés és járuléki behajtása végett a Dunaszekcső községben fekvő s a dunaszekcsői 1269. sz. betétben A. 1. 1—3. sorsz. 10059 28 hrsz. erdő a Papkert 2 hold 1358 □-öl, — 10059/29. hrsz. mocsár a Papkarterdő dűlőben 105 □-öl és 10059/30. hrsz. erdő a Papkarterdő 312 □-öl területtel felvett ingatlanoknak végrehajlatú szenedő nevében felvett B. 10. alatt illetőségére 1241 pengő 50 fillér és az u. n. 9694. számú betétben A+8 sorsz. alatt 9123 186. hrsz. alatt felvett erdő a Csele dűlőben 722 □-öl ingatlanra 178 pengő kikiáltási árban — ez utóbbi ingatlanra a C. 2. sorsz. alatt 9323/1937. számú végzéssel Bari Mátyás (nős volt Bozsér Teréz) javára bekebelezett életfogytiglani hasznélvezeti jog érintetlen hagyása mellett elrendelte.

Az árverést
1943. évi december hó 14. napján délután 4 órakor
 Dunaszekcső község háznál fogják megtartani.
 Az árverésre kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.
 Bántapénz a kikiáltási ár 10%^o amelyet a magasabb ígért ugyanannyi %-ára kell egészíteni.
 Mohács, 1943. évi július hó 14.
Dr Horváth Ferenc s. k.
 kir. jbiró
 A kiadmány hitelül:
Szollár Klára
 s. hiv. tisztv.